

3

Bölüm

AĞIZ TABANI HASTALIKLARI ve KONJENİTAL ANOMALİLERİ

Op. Dr. Mehmet İhsan Gülmez

Ağız tabanının konjenital anomalileri embriyogenezdeki bir hatanın veya embriyonik ve fetal büyümeyi olumsuz yönde etkileyen intrauterin olayların muhtemel bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Konjenital anomalilerin anlaşılıp değerlendirilmesinde bu bölge yapılarının normal embriyolojik gelişiminin bilinmesi önemlidir. Bu bölümde tükürük bezi ve ağız tabanının konjenital anomalileri ve patolojik özelliklerinden bahsedilecektir.

Bu bölgenin başlıca patolojileri arasında konjenital vasküler - kistik - gelişimsel patolojiler, inflamatuvar - enfeksiyöz süreçler ve benign - malign tümöral lezyonlar sayılabilir.

KONJENİTAL VASKÜLER-KİSTİK-GELİŞİMSSEL PATOLOJİLER

Tümörler ve infeksiyonlar sıklıkla submandibular, sublingual ve orofaringeal bölgelerde ve bu bölgelerin mukozal yüzeylerinde gözlenirken dil kökünde konjenital lezyonlar daha sık gözlenmektedir (1). Bu konjenital lezyonların çoğunluğunu ise tiroid, dermoid, epidermoid, ön bağırsak, venöz ve lenfatik sistem kökenli benign karakterli ektopik dokular oluşturmaktadır (1). Başka konjenital anomalilerle birlikte lobüle dil ve dil kökü hamartomları da gözlenebilir (2).

Mandibula ve/veya dilde ekspansiyona neden olan dermoid ve bronkojenik kist gibi bazı konjenital anomaliler ağız tabanında birlikte gözlenebilir (3). Bu anomaliler çiğneme, yutma, konuşma ve solunum güçlüğü yanında ağız tabanı gelişimini de olumsuz etkilemektedirler.

Nodal Metastazlar

Submental ve submandibular lenf nodlarının metastatik tutulumu, oral kavite, burun ve anterior sinüs bölgeleri ile bağlantılı primer baş ve boyun kökenli skuamöz hücreli karsinomlardır.

KAYNAKLAR

- Fang WS, Wiggins RH 3rd, Illner A, Hamilton BE, Hedlund GL, Hunt JP, et al. Primary lesions of the root of the tongue. *Radiographics* 2011;31(7):1907-22.
- Noguchi T, Jinbu Y, Itoh H, Matsumoto K, Sakai O, Kusama M. Epignathus combined with cleft palate, lobulated tongue, and lingual hamartoma: report of a case. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod* 2006;101(4):481-6.
- Obiechina AE, Arotiba JT, Ogunbiyi JO. Coexisting congenital sublingual dermoid and bronchogenic cyst. *Br J Oral Maxillofac Surg* 1999;37(1):58-60.
- Koç C. (2013). Kulak Burun Boğaz Hastalıkları ve Baş Boyun Cerrahisi. Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri. ISBN: 978-975-277-486-5.
- Bonet C, Peñarrocha-Oltra D, Minguez JM, Vera-Sirera B, Peñarrocha-Diago M, Peñarrocha-Diago M. Oral teratomas: a report of 5 cases. *J Oral Maxillofac Surg* 2012;70(12):2809-13.
- Yorgancılar E, Yıldırım M, Gün R, Büyükbayram H, Topçu I. Double thyroglossal duct cyst located in the hyoid region and the tongue base: an unusual coexistence. *Kulak Burun Bogaz Ihtis Derg* 2011;21(2):106-9.
- Gatot A, Tovi F, Fliss DM, Yanai-Inbar I. Branchial cleft cyst manifesting as hypoglossal nerve palsy. *Head Neck* 1991;13(3):249-50.
- Mueller DT, Callanan VP. Congenital malformations of the oral cavity. *Otolaryngol Clin North Am* 2007;40(1):141-60.
- Shapiro M, Peters S, Spinelli HM. Melkersson-Rosenthal syndrome in the periocular area: a review of the literature and case report. *Ann Plast Surg* 2003;50(6):644-8.
- Akbaş H, Demir A, Güneren E, Eroğlu L, Orak İ, Yıldız L. Makroglossi: Olgu Sunumu. *Journal of Experimental and Clinical Medicine* 2002;19(3):202-207.
- Barbuscia MA, Caizzone A, Vecchio DA, Mirone S, Putorti A, Cingari EA, et al. Ectopic parotid: case report. *G Chir* 2011;32(10):429-33.
- Talbi M, Froment N. Congenital cervical salivary fistula: a case report. *Rev Stomatol Chir Maxillofac* 2012;113(5):385-6.
- Sevila A, Morell A, Navas J, Alfonso R, Silvestre JF, Ramón R. Orifices at the lower neck: heterotopic salivary glands. *Dermatology*. 1997;194(4):360-1.
- Damar M, Kalaycı CB, Bekar U, Turhan B. Unilateral congenital aplasia of the submandibular gland. *Kulak Burun Bogaz Ihtis Derg* 2013;23(1):53-6.
- Taji SS, Savage N, Holcombe T, Khan F, Seow WK. Congenital aplasia of the major salivary glands: literature review and case report. *Pediatr Dent* 2011;33(2):113-8.
- Iguchi H, Uyama T, Takayama Y, Yamane H. A case of bilateral aplasia of the submandibular glands associated with a unilateral submandibular hemangioma. *Nihon*

- Jibiinkoka Gakkai Kaiho 2011;114(2):84-9.
- Pownell PH, Brown OE, Pransky SM, Manning SC. Congenital abnormalities of the submandibular duct. *Int J Pediatr Otorhinolaryngol* 1992;24(2):161-9.
- Seifert G, Donath K. The congenital basal cell adenoma of salivary glands. Contribution to the differential diagnosis of congenital salivary gland tumours. *Virchows Arch* 1997;430(4):311-9.
- Shan XF, Cai ZG, Zhang JG, Zhang J, Gao Y, Yu GY. Management of sialoblastoma with surgery and brachytherapy. *Pediatr Blood Cancer* 2010;55(7):1427-30.
- Saffari Y, Blei F, Warren SM, Milla S, Greco MA. Congenital minor salivary gland sialoblastoma: a case report and review of the literature. *Fetal Pediatr Pathol* 2011;30(1):32-9.
- Harris MD, McKeever P, Robertson JM. Congenital tumours of the salivary gland: a case report and review. *Histopathology* 1990;17(2):155-7.
- Hsueh C, Gonzalez-Crussi F. Sialoblastoma: a case report and review of the literature on congenital epithelial tumors of salivary gland origin. *Pediatr Pathol* 1992;12(2):205-14.
- Kim SH, Han MH, Park SW, Chang KH. Radiologic-pathologic correlation of unusual lingual masses: Part I: congenital lesions. *Korean J Radiol* 2001;2(1):37-41.
- Fang WS, Wiggins RH 3rd, Illner A, Hamilton BE, Hedlund GL, Hunt JP, et al. Primary lesions of the root of the tongue. *Radiographics* 2011;31(7):1907-22.
- Vogl TJ, Steger W, Ihrler S, Ferrera P, Grevers G. Cystic masses in the floor of the mouth: value of MR imaging in planning surgery. *AJR Am J Roentgenol* 1993;161(1):183-6.
- Stănescu L, Georgescu EF, Simionescu C, Georgescu I. Lymphangioma of the oral cavity. *Rom J Morphol Embryol* 2006;47(4):373-7.
- Mir R, Weitz J, Evans J, Coren C. Oral congenital cystic choristomas: a case report. *Pediatr Pathol* 1992;12(6):835-8.
- O'Connor R, McGurk M. The plunging ranula: diagnostic difficulties and a less invasive approach to treatment. *Int J Oral Maxillofac Surg* 2013;42(11):1469-74.
- Becker M, Marchal F, Becker CD, Dulguerov P, Georgakopoulos G, Lehmann W, et al. Sialolithiasis and salivary ductal stenosis: diagnostic accuracy of MR sialography with a three-dimensional extended-phase conjugate-symmetry rapid spin-echo sequence. *Radiology* 2000;217(2):347-58.
- Akkara SA, Singhania A, Akkara AG, Shah A, Adalja M, Chauhan N. A study of manifestations of extrapulmonary tuberculosis in the ENT region. *Indian J Otolaryngol Head Neck Surg* 2014;66(1):46-50.
- Louis PJ, Hudson C, Reddi S. Lesion of floor of the mouth. *J Oral Maxillofac Surg* 2002;60(7):804-7.
- Yih WY, Kratochvil FJ, Stewart JC. Intraoral minor salivary gland neoplasms: review of 213 cases. *J Oral Maxillofac Surg* 2005;63(6):805-10.